

Γενικές πληροφορίες - Κύπρος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);
- 2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;
- 3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης αιτία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);
- 4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;
- 5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή:
 - 5.1 σε υποθέσεις διαδοχής αιτία θανάτου;
 - 5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομιάς;
 - 5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;
 - 5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;
- 6 Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)
- 7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;
- 8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;
- 9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;
 - 9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομιάς υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;
 - 9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βουλήσεως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;
 - 9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;
- 10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);

Κατ' αρχήν συνδιαθήκη δεν προβλέπεται στο ημεδαπό δίκαιο. Αυτό που γίνεται στην πράξη είναι ότι ένα ζευγάρι μπορεί να καταχωρήσει την διαθήκη του και να αφήνει ο ένας τον άλλο ως μοναδικό κληρονόμο.

Η διαθήκη συντάσσεται και εκτελείται σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 23 του Κεφ. 195.

Η διαθήκη πρέπει απαραίτητα να είναι έγγραφη και να υπογράφεται από τον διαθέτη ή από άλλο πρόσωπο κατόπιν εντολής και στην παρουσία του. Θα πρέπει περαιτέρω να υπογράφεται στην παρουσία δύο ή περισσότερων μαρτύρων οι οποίοι θα πρέπει να παρίστανται ταυτόχρονα και να επιβεβαιώνουν και προσυπογράφουν τη διαθήκη στην παρουσία του διαθέτη. Αν η διαθήκη αποτελείται από περισσότερες από μία σελίδες, τότε πρέπει να υπογράφονται ή μονογράφονται όλες οι σελίδες.

2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;

Η διαθήκη μπορεί είτε

α) να καταχωρηθεί για φύλαξη στο Πρωτοκολλητήριο της επαρχίας του διαθέτη σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 9 του Κεφ.189

β) να φυλαχθεί στο δικηγορικό γραφείο του δικηγόρου του διαθέτη

γ) να φυλαχθεί από τον ίδιο τον διαθέτη και ή οιονδήποτε άλλο πρόσωπο αυτός ήθελε επιλέξει για τον σκοπό αυτό.

3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης αιτία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);

Στο ημεδαπό δίκαιο υπάρχει η νόμιμη μοίρα και αυτή ρυθμίζεται από το άρθρο 41 του Κεφ. 195. Σχετική είναι επίσης και η διάταξη του άρθρου 51 του Κεφ. 195.

Στην περίπτωση που υπάρχει τέκνο, το διαθέσιμο μέρος της κληρονομιάς δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25% της καθαρής αξίας της περιουσίας. Εάν δεν υπάρχει τέκνο αλλά σύζυγος ή γονείς (πατέρας ή μητέρα) το διαθέσιμο μέρος δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50%, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση μπορεί να διατίθεται το σύνολο της κληρονομιάς.

4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βούλησεως, ποιος κληρονομεί και τι;

Ελλείπει διάταξης τελευταίας βούλησης η διαδοχή γίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 44 και επέκεινα του Κεφ. 195.

Εάν υπάρχει σύζυγος και παιδιά η καθαρή αξία της κληρονομιάς διανέμεται στο σύζυγο και τα παιδιά, σε ίσα μέρη. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν παιδιά ή κατιόντες, το μερίδιο του/της συζύγου αυξάνεται, συναρτώμενο με την ύπαρξη άλλων συγγενών μέχρι και τετάρτου βαθμού συγγένειας. Ειδικότερα, εάν υπάρχουν αδέρφια ή γονείς του αποβιώσαντα, το μερίδιο της συζύγου ανέρχεται στο 50% της καθαρής αξίας και εάν δεν υπάρχουν πιο πάνω συγγενείς αλλά συγγενείς μέχρι και τετάρτου βαθμού συγγένειας, ο/η σύζυγος δικαιούται στα $\frac{3}{4}$ της κληρονομιάς. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο/η σύζυγος δικαιούται το σύνολο της περιουσίας.

5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή:

5.1 σε υποθέσεις διαδοχής αιτία θανάτου;

5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομιάς;

5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;

5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;

Σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις αρμόδια αρχή είναι το Επαρχιακό Δικαστήριο της τελευταίας κατοικίας του διαθέτη /αποβιώσαντα.

6 Σύνομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)

Καταχώριση αίτησης

Προσκόμιση προσωρινής απαλλαγής από τον Εφορο Φορολογίας

Εκδοση παραχωρητηρίου

Καταχώριση απογραφής

Εξόφληση τυχόν χρεών της περιουσίας συμπεριλαμβανομένων και φορολογικών υποχρεώσεων της περιουσίας

Διανομή περιουσίας

Καταχώριση τελικών λογαριασμών

Στο ημεδαπό δίκαιο δεν προβλέπεται η αυτεπάγγελτη από το Δικαστήριο διαδικασία κληρονομικής διαδοχής.

7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;

Ένα πρόσωπο καθίσταται κληρονόμος αν έχει σχέση συγγένειας με τον αποβιώσαντα μέχρι και τον έκτο βαθμό συγγένειας. Σχετική πρόβλεψη γίνεται στο άρθρο 44 και επέκεινα του Κεφ. 195 και το Πρώτο και Δεύτερο Παράρτημα του Κεφ. 195.

Ένα πρόσωπο καθίσταται κληροδόχος αν αφήνεται σε αυτό κληροδοσία από το διαθέτη με διαθήκη.

8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;

Οι κληρονόμοι σύμφωνα με το ημεδαπό δίκαιο δεν φέρουν ευθύνη για τα χρέη του αποβιώσαντα. Ευθύνη για τα χρέη αυτά φέρει η περιουσία και μόνο όταν εξοφληθούν τα χρέη (συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών υποχρεώσεων) μπορεί να γίνει διανομή της περιουσίας στους κληρονόμους/κληροδόχους. Σχετική πρόβλεψη γίνεται στο άρθρο 41(β) και 42 του Κεφ. 189.

9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Αν με τον όρο "καταχώριση" ακίνητης περιουσίας εννοείται μεταβίβαση της ακίνητης περιουσίας του αποβιώσαντα στους κληρονόμους/κληροδόχους τα έγγραφα που απαιτούνται είναι:

Παραχωρητήριο,

Βεβαίωση Διευθέτησης Φορολογικών Υποχρεώσεων από τον Εφορο Φορολογίας και Εξουσιοδότηση για μεταβίβαση Ακίνητης Ιδιοκτησίας,

Πιστοποιητικό Διευθέτησης Φορολογικής Υποχρέωσης Φόρου Ακίνητης Ιδιοκτησίας/Κεφαλαιουχικών Κερδών.

Απόδειξη και Βεβαίωση πληρωμής των Δημοτικών και Αποχευτικών τελών και Υπεύθυνη Δήλωση Διανομής από τον Διαχειριστή και ή Εκτελεστή.

Οιονδήποτε άλλο τυχόν έγγραφο ήθελε ζητηθεί από το Κτηματολόγιο και ή τον Εφορο Φορολογίας.

9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομίας υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;

Ο διορισμός διαχειριστή κληρονομίας είναι υποχρεωτικός προς τον σκοπό διανομής της περιουσίας. Ο διορισμός γίνεται με διάταγμα του Δικαστηρίου μετά από αίτηση. Η αίτηση διαχείρισης γίνεται με βάση το Κεφ. 189 και μεταξύ άλλων τα άρθρα 18, 19, 20, 29, 49 και το Κεφ. 192. Η αίτηση συνοδεύεται από ένορκη δήλωση του προτιθέμενου διαχειριστή ή εκτελεστή, ένορκη δήλωση εγγυητή όπου απαιτείται και εγγυητήριο όπου απαιτείται. Συνοδεύεται επίσης από Πιστοποιητικό Θανάτου και Κληρονόμων που εκδίδεται από τον Κοινοτάρχη της περιοχής του αποβιώσαντα και τις συγκαταθέσεις των κληρονόμων για τον διορισμό του διαχειριστή. Κατά τα λοιπά ακολουθείται η διαδικασία όπως περιγράφεται στο ερώτημα 6 ανωτέρω.

9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βούλησως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;

Το δικαίωμα για να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βούλησης του θανόντος το έχει ο κατονομαζόμενος στην διαθήκη εκτελεστής και σε περίπτωση που αυτός έχει προαποβιώσει και ή δεν ενδιαφέρεται, το δικαίωμα το έχει όποιος έχει έννομο συμφέρον επί της περιουσίας πχ κληροδόχος και ή κληρονόμος.

9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;

Οι εξουσίες του διαχειριστή περιγράφονται στο άρθρο 41 του Κεφ. 189.

10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Τα έγγραφα αυτά είναι το παραχωρητήριο στο οποίο κατονομάζεται ο διαχειριστής και ή ο εκτελεστής. Τα ονόματα των δικαιούχων αναγράφονται επί της αίτησης για διαχείριση και ή επικύρωση διαθήκης και στο Πιστοποιητικό Θανάτου και Κληρονόμων που εκδίδει ο Κοινοτάρχης της περιοχής του αποβιώσαντος.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΛΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 20/08/2018